M.COM (Part - II)
Business Management Group
Organizational Behavior
(Paper – III) (May-2017)

Q.P. Code :10516

[Marks:1 OO]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B:
1. Question number one is compulsory.
2. Attempt any four questions from the remaining.
3. Figures to the right indicate fuU marks.

Q.1 Explain in brief any four of the following — 20

a) Conclusions of Hawthorn experiments
b) Matrix Organization
c) Delphi technique
d) Transactional leadership
e) Herzberg's Two factor theory
f) Concept of Values

Q.2 a) Explain concept of Organisational Behaviour and write characteristics of it. — 10

b) Explain different types of culture generally observed in the organisations. — 10

Q.3 a) Explain concept of Group Dynamics. — 10

b) Explain the concept of Life Positions. — 10

Q.4 a) Discuss the various tools and techniques of Organisational Communication. — 10

b) In detail, explain the role of personality in Organisational Behaviour. — 10

Q.S a) Explain concept of Participation and benefits of it. — 10

b) Explain the concept of Power Tactics. — 10

Q.6 a) Describe causes of conflicts. — 10

b) Describe types of Negotiation Strategies. — 10

3321695B20842B155E053B118564E5FD

Q.P. Code :10516

Q.7 Solve case study and answer the questions

Mr. Sandip Sota is versatile cricket player. He is playing for Mumbai Gymkhana Cricket Team for last seven years. His record is remarkable and consistent. He is basically a batsman. He is very talkative and open minded person. He is not afraid of calling spade a spade. He believes in hard core merit and very vocal about it. Other players laud his cricketing skills but do not appreciate his nature.

He desired to be Captain of the team upon his past sound cricketing record. But management of Mumbai Gymkhana, preferred other equally bright candidate but junior to Mr. Sandip. The candidate chosen by, management is silent performer. He is not very vocal and does not speak his mind to exhibit any Prejudice. Mr. Sandip is shocked and surprised by this move. He feels victimised by politics. Management thinks, it's not only cricketing merit, but other qualities also do matter in such decisions.

1. Do you feel politics has taken toll on the ambitions of Mr. Sandip? Elucidate your opinion. 10

2. Is management right in selecting junior candidate for captainship? Write your opinion with justification. 10

3321695B20842B155E053B118564E5FD

Q.P. Code :10516

[Time: 3 Hours] **[Marks:100]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B:
१) प्रश्न क्र.१ अनिवार्य
२) उर्वरित प्रश्नांपैकी कोणतेही चार सोडवा.
३) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न १ थोडक्यात समजावा. (कोणतेही चार) २०

अ) हॅथॉर्न अध्ययनाचे निष्कर्ष
ब) चौकट (मॅट्रीक्स) संघटना
क) डेल्फी तंत्र
ड) व्यवहारात्मक नेतृत्व
इ) हर्झबर्ग दोन घटक सिद्धांत
फ) मुल्य संकल्पना

प्रश्न २ अ) संघटनात्मक वर्तणूक संकल्पना समजवा आणि तिची गुणवैशिष्ट्ये लिहा. १०
ब) संघटनेत आढळणाऱ्या विविध संस्कृती विशद करा. १०

प्रश्न ३ अ) 'गट प्रेरकशक्ती' संकल्पना समजवा. १०
ब) 'आयुष्य भूमिका (स्थान)' संकल्पना विशद करा. १०

प्रश्न ४ अ) संघटनात्मक संवादाची तंत्र आणि साधनांविषयी चर्चा करा. १०
ब) संघटनात्मक वर्तणुकीत, व्यक्तिमत्वाची भूमिका विस्ताराने समजवा. १०

प्रश्न ५ अ) 'सहभाग' संकल्पना समजवा आणि तिचे फायदे लिहा. १०
ब) 'सामर्थ्य डावपेच' संकल्पना समजवा. १०

प्रश्न ६ अ) संघर्षाची कारणे विशद करा. १०
ब) वाटाघाटी डावपेच प्रकारांचे वर्णन करा. १०

3321695B20842B155E053B118564E5FD

Q.P. Code :10516

प्रश्न ७ व्यष्टी अध्ययन करून त्यावर आधारित प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

श्री संदीप सोता हा अष्टपैलू क्रिकेट खेळाडू आहे. तो मागील सात वर्षे मुंबई जिमखाना क्रिकेट चमुतून खेळत आहे. त्याची कामगिरी नोंद घेण्यासारखी व सातत्यपूर्ण राहिली आहे. मुलत: तो फलंदाज आहे. तो भरपूर गप्पा मारणारा व खुल्या दिलाचा इसम आहे. तो फारच स्पष्टवक्ता आहे. त्याचा गुणवत्तेवर फारच विश्वास असून त्याबाबत तो चर्चा करीत असतो. बाकीचे खेळाडू, त्याच्या क्रिकेट खेळातील कौशल्याची वाहवा करतात पण व्यक्तीशः, त्याचा स्वभाव त्यांना आवडत नाही. स्वतःच्या गतकालीन कामगिरीच्या जोरावर, त्याने चमुचा कप्तान होण्याची इच्छा बाळगली होती. परंतु मुंबई जिमखाना व्यवस्थापनाने, दुसऱ्याच उजळ परंतु संदीपला कनिष्ठ अशा उमेदवाराची कप्तान म्हणून निवड केली. व्यवस्थापनाने निवडलेला उमेदवार शांतपणे कामगिरी करणारा आहे. तो खुलेपणाने अस कुठलही मत मांडत नाही. अथवा पूर्वग्रह जाहीर करीत नाही. व्यवस्थापनाच्या ह्या खेळीमुळे संदीपला धक्का व आश्चर्य वाटले आहे. संदीपला आपण राजकारणाचे बळी झालो आहोत असे वाटत आहे. व्यवस्थापनाचा विचार आहे कि निव्वळ खेळातील गुणवत्ता नव्हे तर इतरही अनेक गुणांचा विचार अशा प्रकारचे निर्णय घेण्यासाठी करावा लागलो.

१) तुम्हाला असे वाटते का, की राजकारणाने संदीपच्या महत्वाकांक्षेचा बळी घेतला आहे? तुमच्या मताचे विस्तृतपणे विवेचन करा. १०

२) कनिष्ठ खेळाडूला कप्तान पद देण्याचा व्यवस्थापनाचा निर्णय योग्य आहे का? स्पष्टीकरणासहीत आपले मत मांडा. १०

3321695B20842B155E053B118564E5FD